

Amts 5te Valgfreds, at man kommer nær til at tro, at der er Noget og navnlig Repræsentanterne for disse 2 Valgfredse, som maaffe nøre den Formening, at det Bedste man kunde gjøre, var at tage den hele Bunte som den kommer vore fra den røde Bygning. Det er ubeldigt naar Spørgsmaal stilles paa denne Maade, ikke alene som sagt i den kriminelle Proces, men ogsaa her, hvor det dog gaar til under civile Former, det kunde lede til, at man kom ud af de civile Former, hvad der dog vilde være meget ubeldigt. Det er dog vistnok ikke den ærede Rigsdagsmands Mening, hvad han saaledes fremsatte, saa fuldstændigt, som det ligger i hans Ord, men jeg tør påstå, at det anførte Exempel, der jo i enhver Henseende er overensstemmende med, hvad der blev udtret af den ærede Rigsdagsmand, er et af de mest slaaende Exempler paa den urigtige Brug af Spørgsmaal. Der er imidlertid en anden Slags Spørgsmaal, — og jeg kommer saa naturligt til dem, fordi de bleve rettede saa at sige nærmere til mig, — som ogsaa laborere af visse Skavanker og gjøre, at man heller ikke kan ønske dem fremsatte, og de kom frem i et saa rigeligt Maal fra det ærede Medlem, at det var som en Syndflod, der regnede ned over Kultusministerens Hoved. Ingenting blev forbigaaet eller uberørt i den Revue, som den ærede Rigsdagsmand holdt i en Fart, om jeg saa maa sige i kort Galop over Alt, hvad der hører under Kirke- og Undervisningsministeriet. Men der er den Feil ved disse Spørgsmaal, at det er umuligt at besvare dem. Saaledes skal et Spørgsmaal heller ikke være rettet, ikke engang til en Minister, at det er umuligt at besvare det, thi de stille sig i en saadan Almindelighed, at de svæve aldeles bort fra En, og derfor kan Ingen falde paa at give et alvorligt Svar derpaa. Det ærede Medlem spørger saaledes under den Revue, han holdt over Kirken, der er den ene Hoveddel af det, der henhører under Kultusministeriet: Hvorledes er den hele Maade, hvorpaa Kirken bestyres, er den ikke rent gal? Kan

saade omtrentlig, at man her havde en Samling af Præster, som ikke udferte, hvad de skulde, og som for en meget stor Del — han brugte ikke det Udtryk, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem vil modsigge, at det var hans Mening — være en Samling af Dagdrivere, der ikke gjorde Noget for den Masse Penge, man øste ud til dem, ikke indlod sig med deres Svanebehoers, men lod dem seile deres egen Svø; var det saa rimeligt, at man skulde kaste den Mængde Penge hen til dem, kunde man ikke paa en anden Maade sørge for Kirken? Dette forsaettes saa paa andre Institutioner, som fortjere under Kultusministeriet, og vi vende os saaledes f. Ex. til Univeriteter. Vi komme, der til en Samling af, hvad han kaldte — var det Kandidat- eller var det Husfæstninger? — og der opstaar da det store Spørgsmaal, om det ikke var bedre at vende op og ned paa alt dette og lade Folk blive Kandidater, hvad enten de havde Examen eller ikke, hvad enten de havde noget Bevis paa en almindelig Uddannelse eller ikke, kort sagt vende op og ned derpaa. Med Skolerne, med Seminarierne ligeledes. Nu er det dog ganske sikkert, at naar man spørger: Er det ikke muligt at indrette de kirkelige Forhold, Univeritetet osv. paa en helt anden Maade, saa at der kunde komme noget mere Nyttigt ud deraf, saa kan man hverken svare Ja eller Nei derpaa; thi det kommer jo an paa, om man kan antyde Noget, som man vil gjøre, ellers er det virkelig en Gudsjobsaade at vise sig selv paa ved at opstille dette. Der er et gammelt Ord om at spørge og at svare; dette skal jeg dog af Hensyn til den ærede Formand ikke bringe i Erindring, men det vil maaffe nok være de Fleste bekendt. Det er ikke paa denne Maade, at der kan komme Noget ud af at spørge og svare paa disse Gebeter. Det er denæst en farlig Ting, og jeg tror, at det ikke kan være utilbørligt at føie til, at har det nogensinde været farligt, er det særligt farligt i den Tid, hvori vi nu leve, at kaste den Tanke ud, om der ikke kan vendes op og ned paa alle de nu